

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 14 września 2018 r.

Poz. 4158

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.221.2018.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 12 września 2018 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 995, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432)

stwierdzam nieważność

§ 20. ust. 5 i § 22 ust. 3 uchwały Nr XL/307/2018 Rady Powiatu w Kołobrzegu z dnia 9 sierpnia 2018 r. w sprawie *Regulaminu przyznawania i ustalania wysokości dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, warunków wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy oraz szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.*

Uzasadnienie

W dniu 9 sierpnia 2018 r. Rada Powiatu w Kołobrzegu podjęła uchwałę Nr XL/307/2018 w sprawie *Regulaminu przyznawania i ustalania wysokości dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, warunków wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy oraz szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.*

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały stanowi art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela¹⁾, zgodnie z którym *organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególne stopnie awansu zawodowego, w drodze regulaminu:*

- 1) *wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,*
- 2) *szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,*
- 3) *wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach*
- w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

Niewątpliwie na mocy art. 30 ust. 6 pkt 2 Karty Nauczyciela, Rada Powiatu w Kołobrzegu uprawniona była do podjęcia uchwały Nr XL/307/2018, jednakże, w ocenie organu nadzoru, zapisy § 20 ust. 5 i § 22 ust. 3 przedmiotowego aktu podjęte zostały z przekroczeniem granic upoważnienia przewidzianego w art. 30 ust. 6 pkt 2 Karty Nauczyciela.

¹⁾ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967).

I tak, w § 20 ust. 5 Regulaminu Rada Powiatu w Kołobrzegu postanowiła, że *godziny ponadwymiarowe przypadające w Dniu Edukacji Narodowej oraz w dniach, w których nauczyciel nie mógł ich realizować z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, a w szczególności w związku z:*

- 1) *wyjazdem uczniów na wycieczki lub imprezy,*
- 2) *rekolekcjami,*
- 3) *udziałem nauczyciela w konferencji metodycznej na podstawie skierowania,*
- 4) *chorobą dziecka objętego nauczaniem indywidualnym trwającym nie dłużej niż tydzień, traktuje się jako godziny faktycznie odbyte.*

Z kolei, w §22 ust. 3 przedmiotowego aktu organ ten przesądził, iż *nauczyciele, którym powierzono stanowiska kierownicze, w wyjątkowych wypadkach mogą realizować zastępstwa doraźne, za zgodą organu prowadzącego.*

W zakresie interpretacji delegacji ustawowej określonej w powołanym unormowaniu ugruntowane jest stanowisko judykatury, z którego wynika, że upoważnienie do określenia szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw traktować należy ściśle, przyjmując, że do organu prowadzącego szkołę należy wyłącznie ustalenie, jakie są warunki obliczania i wypłacania tego wynagrodzenia tj. „wydawania” należnych z tego tytułu kwot²⁾.

W zakresie normy kompetencyjnej nie mieści się natomiast umocowanie do decydowania, w jakich przypadkach nauczyciel zachowuje (lub traci) prawo do wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz wypowiedzania się w sprawie warunków realizowania przez nauczycieli godzin doraźnych zastępstw.

Wynagrodzenie za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw należy bowiem ustalać w oparciu o Kartę Nauczyciela i przepisy Kodeksu pracy³⁾, do których odsyła art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela. W myśl art. 80 Kodeksu pracy *wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią.* Organ prowadzący szkołę nie jest uprawniony do określenia okoliczności, w jakich poszczególne składniki wynagrodzenia nie będą przysługiwać, a regulamin wynagradzania nauczycieli nie jest przepisem szczególnym w rozumieniu ww. regulacji, w zakresie określania warunków zachowania lub utraty prawa do wynagrodzenia za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe⁴⁾.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Karty Nauczyciela *w szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.* Natomiast *przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.* Ustawodawca ustanowił również definicję godziny ponadwymiarowej, przez którą należy rozumieć *przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych* (art. 35 ust. 2) oraz definicję godziny doraźnego zastępstwa, przez którą należy rozumieć *przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, której realizacja następuje w zastępstwie nieobecnego nauczyciela* (art. 35 ust. 2a).

Wyżej wymienione postanowienia określają jedynie przypadki i okoliczności, w których nauczycielowi mogą zostać przyznane godziny ponadwymiarowe i nie wskazują żadnych innych przesłanek, w przypadku zaistnienia których nauczycielowi może zostać wypłacone wynagrodzenie za nieodbyte godziny ponadwymiarowe.

Konkludując, organ prowadzący szkołę, otrzymawszy od ustawodawcy kompetencję do ustalenia warunków **obliczania i wypłacania** wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nie został upoważniony do ustalania warunków przyznawania tych składników.

²⁾ Wyroki: WSA we Wrocławiu z dnia 21 sierpnia 2008 r., sygn. akt IV SA/Wr 294/08; WSA w Gliwicach z dnia 25 czerwca 2007 r., sygn. akt IV SA/GI 400/07 i z dnia 3 lipca 2008 r., sygn. akt IV SA/GI 198/08.

³⁾ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.).

⁴⁾ Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 22 października 2008 r., sygn. akt IV SA/Wr 282/08.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organy jednostek samorządu terytorialnego muszą ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Nie można też dokonywać wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

W związku z powyższym, uznać należy, że regulacje wyrażone przez organ stanowiący Powiatu Kołobrzeskiego w **§ 20 ust. 5** i **§ 22 ust. 3** uchwały Nr XL/307/2018 z dnia 9 sierpnia 2018 r. w *sprawie Regulaminu przyznawania i ustalania wysokości dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, warunków wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy oraz szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw* wykraczają poza zakres uprawnienia przewidzianego w art. 30 ust. 6 pkt 2 Karty Nauczyciela, zatem w pełni uzasadnione i konieczne jest wyeliminowanie ww. zapisów z obrotu prawnego.

Rozstrzygnięcie organu nadzorczego podlega zaskarżeniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego rozstrzygnięcia.

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Tomasz Hinc